

Referanser: KM 13/15

Endring av menighetsgrenser og menighetsnavn i Døvekirken

Sammendrag

På bakgrunn av et høringsarbeid i Døvekirken har Oslo bispedømmeråd bedt Kirkerådet vedta mindre endringer av menighetsgrensene i Døvekirken, jf. forskrift 15. april 2015 nr. 1442 om ordning for døvemenigheter og døvepresttjenesten § 1. Konkret gjelder dette overføring av Sunnhordland prosti fra Døves menighet Bergen til Døves menighet Stavanger. I Døvekirkens arbeid med menighetsgrensene er det også foreslått hvilket område av Døves menighet Stavanger som skal betjenes av menighetsutvalget i Kristiansand. Dette ligger det ikke til Kirkerådet å vedta, jf. forskriften § 9 fjerde ledd. I tilknytning til revideringen av grensene foreslås det i tillegg å gjøre navnestrukturen mer konsekvent. Det foreslås at alle døvemenighetene har navn ut fra byen der døvekirken er plassert.

Forslag til vedtak

Med hjemmel i forskrift 15. april 2015 nr. 1442 om ordning for døvemenigheter og døvepresttjenesten § 1 fastsetter Kirkerådet følgende inndeling for Døvekirken:

- Døves menighet Tromsø: Nord-Hålogaland bispedømme samt Lofoten, Ofoten og Vesterålen prostier.
- Døves menighet Trondheim: Nidaros bispedømme og Sør-Hålogaland bispedømme med unntak av Lofoten, Ofoten og Vesterålen prostier.
- Døves menighet Ålesund: Møre bispedømme.
- Døves menighet Bergen: Bjørvin bispedømme med unntak av Sunnhordland prosti.
- Døves menighet Stavanger: Stavanger bispedømme samt Sunnhordland prosti og Agder og Telemark bispedømme med unntak av Telemark fylke.
- Døves menighet Sandefjord: Tunsberg bispedømme samt Telemark fylke.
- Døves menighet Oslo: Oslo, Borg og Hamar bispedømmer.

Endringen gjøres gjeldende fra og med 1. januar 2017.

Saksorientering

Kirkerådet fikk i brev av 4. mai 2016 fra Oslo bispedømmeråd oversendt et vedtak om forslag til mindre endringer i menighetsgrenser samt gjennomført navnestruktur for Døvekirken. Det ble gjort rede for at Oslo bispedømmeråd, etter innhenting av høringssvar fra de berørte parter vedrørende ordning av gudstjenester og fastsettelse av menighetsgrenser og samarbeidsområder, drøftet fastsettelse av menighetsgrenser og samarbeidsområder i Døvekirken på sitt møte 14. september 2015, og at bispedømmerådet fattet følgende vedtak i sak 62/15:

(...) Oslo bispedømmeråd har ingen innsigelse til kirkevergen og døveprestens forslag til fastsettelse av menighetsgrenser for Døvekirken, slik de fremkommer i brev av 31. august 2015:

Døves menighet Tromsø: Nord-Hålogaland bispedømme og Lofoten, Ofoten og Vesterålen

Døves menighet Trondheim: Nidaros og Sør-Hålogaland bispedømme, unntatt Lofoten, Ofoten og Vesterålen

Døves menighet Ålesund: Møre bispedømme

Døves menighet Bergen: Bjørgvin bispedømme unntatt Sunnhordland prosti

Døves menighet Stavanger: Stavanger bispedømme og Sunnhordland prosti

Døves menighet Kristiansand: Agder og Telemark bispedømme unntatt Telemark fylke

Døves menighet Sandefjord: Tunsberg bispedømme og Telemark fylke

Døves menighet Oslo: Oslo, Borg og Hamar bispedømme

I brevet av 4. mai 2016 ble det beklaget at vedtaket ved en inkurie ikke hadde blitt oversendt Kirkerådet umiddelbart. Videre ble Kirkerådet oppfordret til å gjøre et endelig vedtak på bakgrunn av Oslo bispedømmeråds uttalelse. Dette med hjemmel i forskrift 15. april 2015 nr. 1442 om ordning for døvemenigheter og døvepresttjenesten § 1.

Den største endringen Kirkerådet nå er bedt om å vedta, gjelder flytting av menighetsgrensen mellom Døves menighet Bergen og Døves menighet Stavanger. Sunnhordland prosti ligger i Bjørgvin bispedømme, men det er likevel foreslått å overføre dette området til Døves menighet Stavanger. I brev til Kirkerådet av 1. april 2016 kom Oslo bispedømmeråd med mer informasjon om denne endringen. I etterkant av vedtaket fra september 2015 hadde døvemenigheten i Bergen gjennomført et nytt menighetsmøte for å drøfte Sunnhordland prostis tilhørighet. Oslo bispedømmeråd fikk i etterkant av dette ettersendt et mer begrunnet svar enn hva tilfellet var ved den foregående høringsrunden. Døves menighet Bergen fremmet ønske om at Sunnhordland prosti skulle forbli en del av Døves menighet Bergen.

Det ble argumentert med at det generelt er ønskelig med et samsvar mellom tilhørighet til døvemenighet og geografisk menighet. Ved overføring av Sunnhordland prosti til Døves menighet Stavanger ville medlemmer i døvemenigheten måtte forholde seg til tre bispedømmer. Det ble derfor fremholdt at grensene for døvedistriktene i så stor grad som mulig bør følge grensene for bispedømmene. Døves menighet Bergen uttrykte ønske om et samarbeid i regionen, men erkjente at det ikke ville være aktuelt at Haugesund og Haugaland skulle betjenes fra Bergen slik det tidligere var fremmet forslag om. Det ble i brevet videre gitt uttrykk for at Døves menighet Stavanger hadde fastholdt at de stilte seg positive til en endring slik at Sunnhordland blir lagt til deres menighet.

I brevet fra Oslo bispedømmeråd ble det også gjort rede for kirkevergens og døveprestens vurdering. Disse har henvist til at det per i dag kun er Døves menighet Bergen og Døves menighet Møre som samsvarer med bispedømmegrensene i sine distrikter. På grunn av særlige forhold må de andre døvemenighetene forholde seg til flere bispedømmer for å gi Døvekirken medlemmer det beste tilbudet. Kirkeverge og prost har videre opplyst om at Døves menighet Stavanger over tid har etablert et menighetsbyggende arbeid med faste gudstjenester i Haugesund/Haugaland som i dag også involverer døve fra Sunnhordland prosti. Kirkeverge og prost har vært samlet i sin vurdering av at Sunnhordland prosti bør bli en del av Døves menighet Stavanger.

Etter den siste høringsrunden for å drøfte Sunnhordland prostis tilhørighet hadde det ikke kommet opp momenter i saken som var av en slik karakter at det var nødvendig å legge saken frem for Oslo bispedømmeråd på nytt. Vedtaket i sak 62/15 ble dermed stående, og forslaget til endring av døvemenighetstilhørighet for Sunnhordland prosti fremmes derfor i denne saken.

I henvendelsen fra Oslo bispedømmeråd fremmes det også forslag til område for Døves menighet Kristiansand. Det kan ut fra vedtaket i Oslo bispedømmeråd i sak 62/15 se ut som om det foreslås at det opprettes en selvstendig døvemenighet i Kristiansand. Gjennom kontakt med både kirkevergen i Døvekirken og Oslo bispedømmeråd er det for Kirkerådet blitt bekreftet at det ikke har vært meningen å fremme forslag om å opprette noen selvstendig døvemenighet i Kristiansand på det nåværende tidspunkt. Det er imidlertid igangsatt et langsiktig arbeid med mål om å opprette en selvstendig døvemenighet i Kristiansand, og egen sak om dette kan senere bli fremmet for Kirkerådet. I høringsarbeidet i Døvekirken er det fastsatt at det er den delen av Døves menighet Stavanger som ligger i Agder og Telemark bispedømme, som menighetsutvalget i Kristiansand skal ta et ansvar for. Virkeområde for et menighetsutvalg ligger det ikke til Kirkerådet å vedta, men til Døvekirkenes fellestråd i samråd med Døves menighetsråd, jf. forskriften § 9 fjerde ledd. Formuleringene om dette i Oslo bispedømmeråds vedtak er derfor ikke med i det fremlagte forslaget til vedtak i saken.

Det fremlagte forslaget til vedtak innebærer også en endring i navnestrukturen. Ut fra det fremlagte forslaget vil alle døvemenighetene ha navn etter hvor døvemenighetens kirke er plassert, og ikke ut fra det geografiske området menigheten skal dekke. Dette har allerede vært praktisert i de fleste døvemenighetene. Dette medfører endring kun for Døves menighet Møre (som nå blir Døves menighet Ålesund). Det fjerner også usikkerhet rundt navnet til den nyopprettede døvemenigheten i Sandefjord, jf. sak KR 64/15.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Det bør vurderes hvorvidt overføringen av Sunnhordland prosti til Døves menighet Stavanger bør få konsekvenser for ressursfordelingen mellom Døves menighet Bergen og Døves menighet Stavanger. Utover dette har saken ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.